

Sammendrag:

Gjestestatistikk 1998

Totaltrafikken

Følgende tabell gir et bilde av hovedtrekkene ved den utenlandske trafikken til Norge i 1998:

Tabell A: Utenlandsk forretnings- og ferietrafikk i Norge i 1998. Registrert utreise fra Norge. Enhet = 1000.

	I alt	Veg	Ferge	Fly	Tog
Ankomster i alt	5 092	2 308	890	1 178	73
- På dagsreise	1 164	864	185	108	7
- Cruisepassasjerer (dagsbesøk)	643				
- Overnattingsgjester	3 285	1 443	705	1 071	66
-- på tjenestereise	863	152	87	610	15
-- på feriereise	2 423	1 292	619	461	51
Gjestedøgn i alt	25 340	8 457	7 248	9 212	423
- gjestedøgn på tjenestereise	5 431	579	802	3 966	84
- gjestedøgn på feriereise	19 909	7 878	6 446	5 246	339
Motorkjøretøyer i alt	1 002	830	174		
- Personbiler	918	758	160		
- Bobiler	36	31	6		
- Biler m/camp.vogn	30	28	3		
- Antall busser	18	13	5		

Det er beregnet at det var om lag 5,1 millioner utenlandske besøkende i Norge i 1998. Nær 3,3 millioner utlendinger overnattet i Norge, og de øvrige var dagsbesøkende (snaut 1,2 millioner) eller cruisepassasjerer på dagsbesøk i norske havner (640 000). Overnattingsgjestene tilbragte vel 25,3 millioner gjestedøgn i Norge.

Tre av fire besøkende (74 prosent) var på feriereise, og en av fire (26 prosent) var på forretningsreise. Feriegjestene står i alt for nær 20 millioner gjestedøgn i Norge, mens 5,4 millioner gjestedøgn har sin bakgrunn i forretningsreiser.

I alt ankom 2,3 millioner gjester på veg, ca 1,2 millioner med fly, 890 000 med ferge og vel 70 000 med tog. Hovedtyngden av ferietrafikken går på veg eller ferge, mens forretningstrafikken fra utlandet først og fremst er basert på bruk av fly.

Dagsbesøkende

Dagsturtrafikken går hovedsakelig på veg, men det er likevel en del dagsreiser til Norge med ferge og fly. Svenske tilreisende utgjør mer enn to tredeler av denne

Rapporten kan bestilles fra:

Transportøkonomisk institutt, Postboks 6110 Etterstad, 0602 Oslo

Telefon: 22 57 38 00 Telefax: 22 57 02 90

typen tilreisende. Det har vært en betydelig vekst i dagsbesøkene med bil fra Sverige i de senere år.

Også cruisebesøkene har økt i antall, fra 540 000 i 1997 til vel 640 000 i 1998.

Alle overnattingsgjester

De utenlandske overnattingsgjestene tilbragte i gjennomsnitt i underkant av åtte netter på reisen i Norge. Det kom flest overnattingsgjester fra Sverige, Tyskland, Danmark, Storbritannia, Finland, USA og Nederland. Sverige var størst også her, og dette nabolandet sendte vel 900 000 overnattingsgjester til Norge i 1998.

Tabell B: Utenlandske gjestedøgn i Norge i 1998 etter bostedsland og transportmiddel ved utreise. Enhet = 1000. Gjennomsnittlig antall gjestedøgn per reisende.

	I alt	Gj.sn.	Veg	Ferge	Fly	Tog
I alt	25 340	7,7	8 457	7 248	9 212	423
Sverige	3 875	4,3	2 762	306	648	159
Danmark	3 578	6,5	1 182	1 706	650	40
Finland	928	4,0	710	0	211	7
Storbritannia	2 299	8,6	74	341	1 871	13
Nederland	1 560	11,3	572	557	423	8
Belgia	328	10,3	99		146	2
Frankrike	731	9,9	156	102	471	2
Tyskland	6 666	11,4	2 049	3 878	699	40
Italia	401	10,6	152	33	204	12
Sveits	437	10,2	79	54	291	13
Østerrike	249	9,6	110	17	120	2
Spania	265	8,3	116	5	139	5
Europa ellers	1 028	9,2	388	122	502	16
USA	2 261	12,9	0	39	2 163	59
Øvrige land	734	9,8	8	7	674	45

Oppholdstiden i Norge varierer mellom de tilreisendes bostedsland. Målt i antallet gjestedøgn er Tyskland det største enkeltmarked, med nærmere 6,7 millioner gjestedøgn. Men også andre land som Sverige, Danmark, Storbritannia, USA og Nederland representerer betydelige gjestedøgnsvolumer.

Forretningsreisende

Den gjennomsnittlige oppholdstiden for forretningsreisende var vel 6 netter. Sverige er det viktigste utenlandske forretningsreisemarkedet når det gjelder ankomster og gjestedøgn. Forretningsreisende fra Danmark, USA, Storbritannia og Tyskland har også mange overnattinger i Norge. Fra Sverige kommer de forretningsreisende i hovedsak på veg eller med fly. Ellers er flyet dominerende blant forretningsreisende fra utlandet.

Det har vært en vekst i forretningstrafikken med bil fra utlandet i de senere år.

Ferie- og fritidsreisende

De utenlandske overnattingsgjestene som var på feriereise, tilbragte i gjennomsnitt 8 netter i Norge. De viktigste utenlandsmarkedene er de tre nordiske nabolandene Sverige, Danmark og Finland, Tyskland og Nederland på Kontinentet, og de to oversjøiske landene Storbritannia og USA. Sverige sender flest feriegjester (27 prosent) til Norge, mens Tyskland representerer det største gjestedøgnsvolumet (30 prosent) blant utenlandske feriegjester.

Ferie- og fritidstrafikken på veg og ferge (bil- og bussturister) har vist en økning i antallet tilreisende på 2 prosent og i antallet gjestedøgn på 3 prosent fra 1997. Bil- og bussturistene representerte i 1998 i alt 14,3 millioner gjestedøgn, eller 72 prosent av alle feriebaserte, utenlandske gjestedøgn. Denne store ferietrafikken fra utlandet er dominert av reisende fra de nordiske nabolandene og Tyskland og Nederland. Dersom en ser utviklingen i denne trafikken over de siste fire årene, er antallet ankomster på de to største markedene, Sverige og Tyskland, omtrent på samme nivå i 1998 som i 1995. I de mellomværende årene har det vært flere svenske ankomster, mens tyskerne nå har hentet seg inn etter en stagnerende periode. For Danmarks del har det vært en viss nedgang over tid, mens det har vært en viss vekst i tilreisende fra Finland. For Nederland og Storbritannia er det små forandringer, mens Frankrike, og særlig alpeilandene Sveits og Østerrike, er stagnerende. Utviklingen for Belgia er ujevn, men i hovedsak preget av vekst. Det kommer et økende antall bilturister til Norge fra Spania, Italia og de øvrige (fortrinnsvis østeuropeiske) land. Etterspørselsmønsteret i spesielt den utenlandske bilturismen er altså i ferd med å bli noe mer sammensatt som følge av at bilturister fra land i Sør- og Øst-Europa viser større interesse for å besøke Norge.

Bilturistene stod i alt for 1,37 millioner ankomster og 12,3 millioner gjestedøgn i Norge i 1998. *Bobiltrafikken* hadde en vekst i 1998 og er nå tilbake på samme nivå som i 1996 (36 000 kjøretøyer, hvorav 18 000 tyske). *Bobilgjestene* tilbragte ca 1,3 millioner gjestedøgn i Norge. Trafikken med *biler med campingvogn* har imidlertid gått noe tilbake (30 000 kjøretøyer, hvorav 10 000 svenske) siste år.

Turbustrafikken har holdt seg nokså stabil (18 000 kjøretøyer, hvorav 6 000 svenske og 5 000 tyske). Utenlandskregistrerte turbusser i Norge "produserer" snaut 2,1 millioner gjestedøgn, eller vel 10 prosent av de utenlandske feriegjestedøgnene.

Flyforbindelsene mellom Norge og utlandet fraktet 460 000 utenlandske feriegjester, som tilbragte nær 5,3 millioner gjestedøgn i Norge. Dette utgjør en femdel av alle feriebaserte ankomster og en firedel av disse gjestedøgnene.

Utenlandstogene befordret ca 50 000 ferierende overnattingsgjester fra andre land, som tilbragte 340 000 gjestedøgn i Norge.

Overnattingsmåter

For 1998 er det mulig å gi en oversikt over overnattingsmønsteret for den delen av trafikken som går ut av landet med bil, buss eller tog. Dette utgjør vel 16 millioner overnattinger, eller 81 prosent av alle gjestedøgn (de øvrige er flyreisende). Det er tre store kommersielle overnattingssektorer som benyttes av de tilreisende: Leid

hytte (27 prosent), hotell, pensjonat og lignende (23 prosent) og camping på campingplass (21 prosent). I tillegg kommer overnatting hos slekt og venner, fri camping, egen/lånt hytte eller andre overnattingsmåter.

Om lag 60 prosent av bussturistenes overnattinger finner sted på hotell. De som reiser med bil, er relativt sett noe mindre tilbøyelige til å velge denne overnattingsformen. Men fordi biltrafikken genererer mange ganger så mange gjestedøgn, foretar de som reiser på egen hånd med bil nær dobbelt så mange hotellovernattinger som bussturistene.

Forretningsreisende med bil er noe mer tilbøyelige til å velge hotell som overnattingsform, mens de utenlandske bilturistene har relativt større preferanse for hytte og camping når de ferierer i Norge.

Den relative fordelingen mellom de ulike overnattingsformene har endret seg lite i de senere år for ferierende som benytter bil eller buss på reisen.

Sesongfordeling

Nær to tredeler av de 5,1 millioner ankomstene finner sted om sommeren (perioden mai – september). 70 prosent av overnattende feriegjester kommer til Norge i sommersesongen, 20 prosent i vintersesongen (perioden januar – april) og 10 prosent i høstsesongen (perioden oktober – desember). 17 prosent av feriegjestene oppgir skiferie som viktigste reisemål når en ser hele året under ett.

Blant forretningsreisende er sesongfordelingen langt mer jevn. Det er likevel slik at både forretningsreisende og ferierende utlendinger har lenger oppholdstid i sommersesongen. Halvparten av forretningsovernattingene og mer enn tre firedeler av ferieovernattingene finner således sted i sommersesongen.

Danske og svenske feriegjester har relativt høye besøkstall også i vintersesongen, mens ferierende fra andre store utenlandsmarkeder (Finland, Tyskland, Nederland, USA) har svært høye besøksandeler i sommersesongen. Også på sine forretningsreiser foretrekker de som er bosatt i fjerntliggende land å besøke Norge i sommersesongen.

Bilturistene som besøkte Norge i sommersesongen

Sommeren 1998 var 950 000 utenlandske bilturister på feriereise i Norge. Denne turistkategorien tilbragte 9,4 millioner gjestedøgn i landet. Intervjuundersøkelser blant bilturistene har tidligere vist at natur- og landskapsopplevelser i Norge er et dominerende reisemotiv. Blant et gitt sett av natur- og landskapselementer er fjordlandskapet den naturkvaliteten som har størst generell appell; ni av 10 utenlandske bilturister oppgir at fjordene i Norge har ganske stor eller svært stor appell. Det er videre dokumentert at kontrastfylte landskaper er av vesentlig verdi. Frisk luft er også verdsatt, og en rekke vannrelaterte natur- og landskapsforhold, som fosser, innsjøer, elver, kyst og isbreer, kommer høyt opp på listen av attraktive elementer.

Et stort flertall av de individuelt reisende bilturistene foretrekker å oppleve naturen uten nærvær av andre turister. De fleste søker stillhet og ro i naturen, og det er også mange som har ønsket om å utføre naturbaserte aktiviteter eller se natur og landskap

fra vegene de kjører på. Ønsket om å lære noe om naturforholdene er uttrykt blant en mindre andel av bilturistene.

Opplevelse av særpregede landskaper fremholdes som viktig, gjerne gjennom synsinntrykk på selve reisen. Men også det å oppleve levende og ekte (autentiske) lokalmiljøer er vesentlig for mange. Muligheten for å oppsøke nasjonalparker i Norge synes å engasjere noe mindre andeler av de reisende.

På spørsmål om hva slags tilrettelegging som er ønskelig i norsk natur, er det dokumentert stor interesse for informasjon om ruter og naturforhold. Anlagte rasteplasser og avmerking av stier er også i høy grad etterspurt av denne kategorien utenlandske turister, og det gjelder også – i mer moderat grad – informasjon om hvorledes man bør ferdes i naturen. Interessen for tilbud om organiserte turer i naturen gjelder bare et nokså avgrenset segment, men på grunn av bilturistenes store antall er heller ikke dette et ubetydelig antall.

Tre av 10 utenlandske bilturister som overnatter i Norge om sommeren, overnatter også i Sverige, to av 10 overnatter i Danmark og én av 10 i Finland. Når det gjelder valg av overnattingstilbud i Norge, er nærhet til naturopplevelser, stillhet og ro og vakker utsikt, utbredte ønsker. Disse aspektene synes å være mer avgjørende enn ønsket om en rimelig overnatting.

Halvparten av bilturistene overnatter på én eller to forskjellige steder under reisen i Norge. En fjerdedel reiser mye omkring og overnatter på minst åtte forskjellige steder. Gjennomsnittlig kjører bilturistene 170 mil på norske veier når de er på ferie. Det er for øvrig stor variasjon i kjørelengden avhengig av antallet overnatningssteder og oppholdstiden i Norge. I gjennomsnitt brukes to av de 10 feriedagene man tilbringer i Norge til utflukter ut fra det stedet der man har flest overnattinger på reisen.